

WEBINAR

ngo.pl

ABC obowiązków organizacji pozarządowych

Aneta Krawczyk
poradnik.ngo.pl

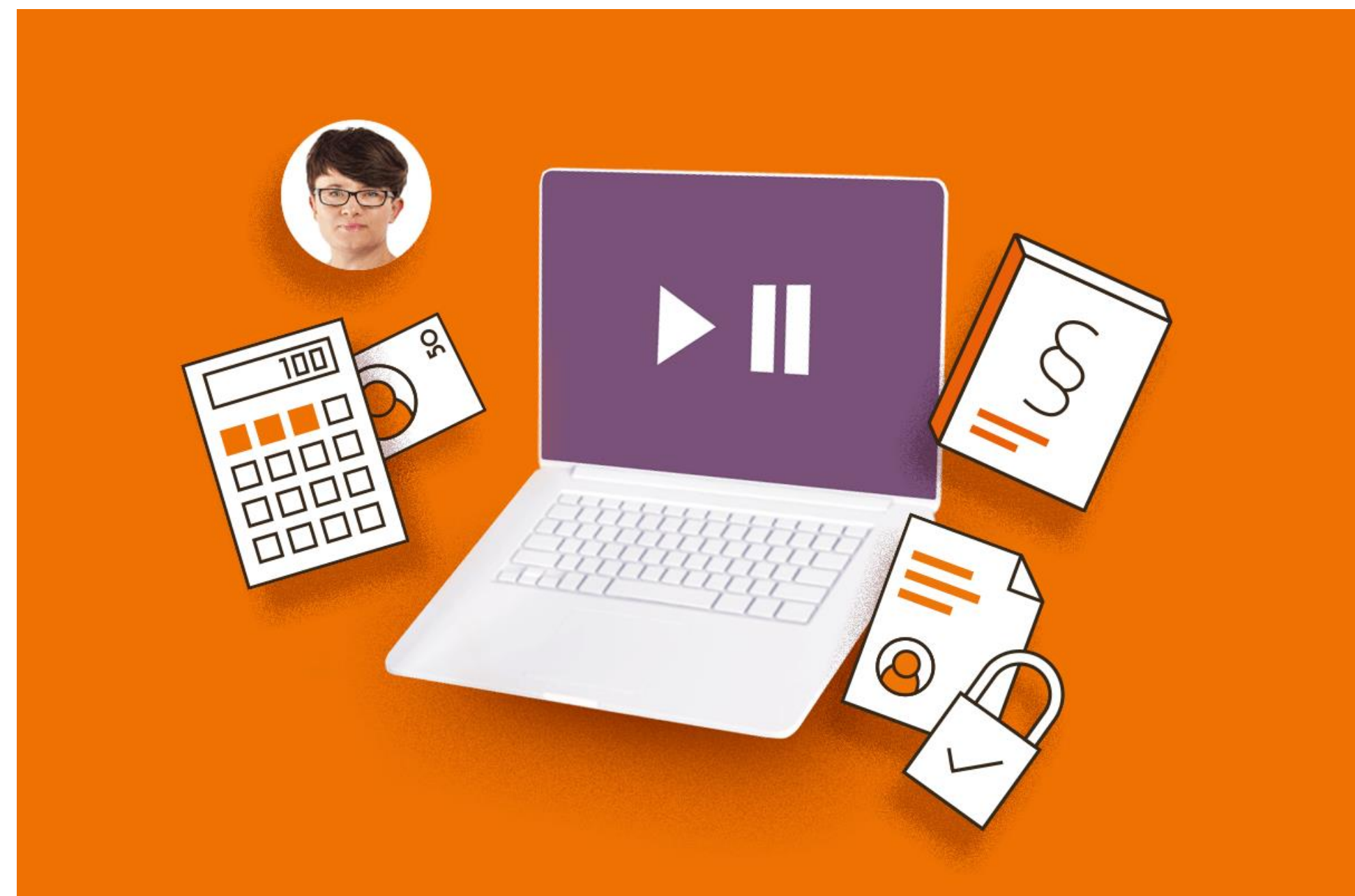

WEBINAR PROWADZI

Aneta Krawczyk

Od ponad 20 lat związana z warszawskim sektorem organizacji pozarządowych, członkini zespołu poradnik.ngo.pl, prezeska Federacji Centrum Szpitalna. Koordynatorka kilkunastu edycji Inkubatora dla organizacji pozarządowych – rocznego projektu edukacyjno-rozwojowego dla młodych organizacji.

Doradza i szkoli w zakresie zakładania oraz prowadzenia organizacji pozarządowych: formalno-prawnych aspektów działalności, tworzenia projektów i wniosków o dotacje. Autorka publikacji, artykułów poradniczych dla stowarzyszeń i fundacji.

Plan spotkania

CZĘŚĆ 1

Obowiązek działania zgodnie z prawem

- Statut NGO, regulaminy, uchwały

CZĘŚĆ 2

Obowiązki księgowe i podatkowe

- Pełna księgowość, UEPIK
- Podatki, możliwe zwolnienia, sprawozdawczość podatkowa

CZĘŚĆ 3

Obowiązki sprawozdawcze

CZĘŚĆ 4

Inne obowiązki (RODO, CRBR)

ngo.pl

Prowadzenie organizacji pozarządowej to przywileje

Przywileje NGO

ngo.pl

- Możliwość czynnego udziału w życiu publicznym i wyrażania poglądów.
- Możliwość reprezentowania interesów swoich członków wobec władzy publicznej.
- Możliwość korzystania ze zwolnień podatkowych (PDOP i VAT).
- Możliwość pozyskiwania darowizn od firm i osób fizycznych.
- Możliwość prowadzenia zbiórek publicznych.
- Możliwość współpracy z wolontariuszami.
- Możliwość partnerskiej współpracy z administracją publiczną.
- Możliwość realizowania zadań publicznych.
- Możliwość prowadzenia sprzedaży w formie działalności gospodarczej lub odpłatnej działalności pożytku publicznego.

Ale prowadzenie organizacji to także obowiązki

Obowiązki

Działanie w zgodzie z przepisami prawa.

- Ustawa z dnia 7 kwietnia 1989 r. prawo o stowarzyszeniach
- Ustawa z dnia 6 kwietnia 1984 r. o fundacjach
- Ustawa z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowy
- Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie
- Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości
- wiele innych

[Więcej: poradnik.ngo.pl/biblioteka-aktow-prawnych](http://poradnik.ngo.pl/biblioteka-aktow-prawnych)

ngo.pl

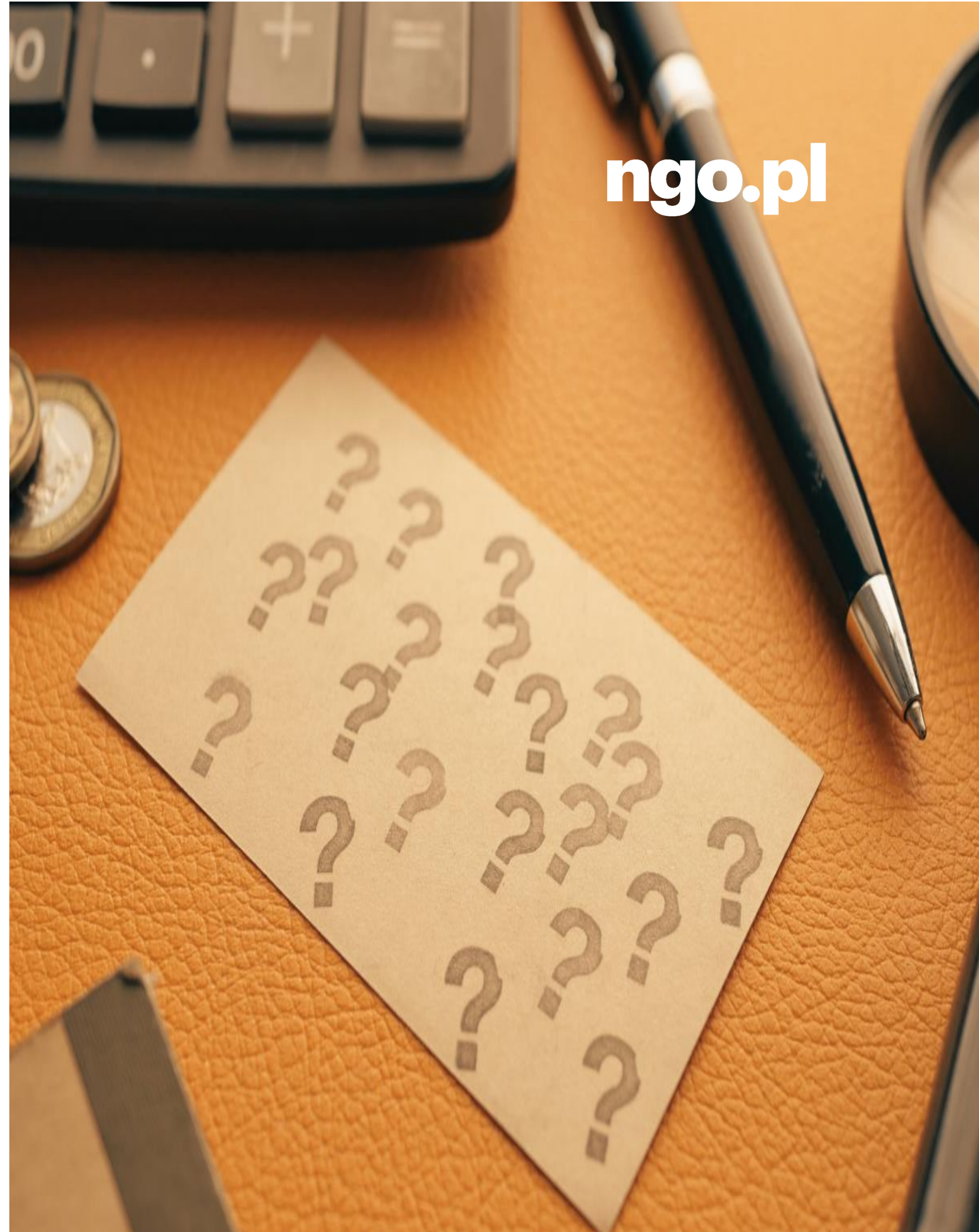

Obowiązki

- Działanie w zgodzie ze statutem organizacji, regulaminami, uchwałami.
- Obowiązki księgowe.
- Obowiązki podatkowe.
- Obowiązki sprawozdawcze.
- Inne dodatkowe obowiązki (RODO, CRBR).

Obowiązki NGO: poradnik.ngo.pl/obowiazki-ngo-sprawozdanie-statut

ngo.pl

Obowiązek działania zgodnie ze statutem, regulaminami, uchwałami

Statut

- Statut tworzy ramę działania każdej organizacji, na którą ma ona realny wpływ (poprzez tworzenie statutu i możliwość jego zmiany).
- Jego minimalny zakres określają ustawy.
- Kluczowe części statutu: informacje ogólne, cele i sposoby ich realizacji, władze i ich kompetencje, sposób wyboru i warunki ważności uchwał, źródła majątku, sposób reprezentacji, warunki zmiany statutu, likwidacja.

ngo.pl

Statut

- Organizacja sama decyduje o dodatkowych zapisach i stopniu ich szczegółowości.
- Prawomocność statutu – wiemy od kiedy obowiązuje „nowy” statut.
- Rejestracja zmian w KRS – 7 dni od daty zdarzenia.
- Jawność, dostępność statutu.

ngo.pl

Regulaminy

- Niektóre NGO tworzą dodatkowe, bardziej szczegółowe regulacje dotyczące różnych sfer działalności, np. regulamin zarządu, rady fundacji, wynagradzania pracowników/-czek, świadczenia pomocy podopiecznym fundacji itp.
- Ich funkcjonowanie może wynikać z zapisów statutu.
- Regulaminy te nie muszą być zgłaszane do KRS.

ngo.pl

Uchwały

- Uchwały powinny zawierać ustalenia/decyzje, które regulują funkcjonowanie organizacji.
- Warunki ważności uchwał – trzeba trzymać się zapisów statutowych (dla każdego organu władzy mogą być inne lub takie same).
- Niektóre z nich są zgłaszane do KRS, inne pozostają w dokumentacji organizacji.

ngo.pl

Wpis do rejestru/ewidencji

- Aby NGO mogła działać legalnie, musi być zarejestrowana w ewidencji – zależnie od formy prawnej: KRS (stowarzyszenie, fundacja), ewidencja stowarzyszeń zwykłych, ewidencja klubów sportowych.
- Oprócz tego NGO musi też mieć NIP, REGON.
- Każdą zmianę dotyczącą informacji zgłoszonych do ewidencji (np. adres siedziby, statut, skład władz), zgłasza się do ewidencji. Jest na to 7 dni.
- W KRS składa się wnioski elektronicznie (przez Portal Rejestrów Sądowych). Jest to obowiązkowe dla NGO prowadzących działalność gospodarczą.
- Obowiązuje zasada składania oryginałów dokumentów, które świadczą o zgłaszanej zmianie (ew. kopie potwierdzone za zgodność z oryginałem).

ngo.pl

Obowiązki księgowe

Księgowość

ngo.pl

- Każda organizacja musi prowadzić księgowość zgodnie z przepisami prawa.
- Księgowość służy ewidencjonowaniu przepływów finansowych w NGO (kosztów i przychodów) oraz zbieraniu danych do rozliczenia podatkowego i finansowego (CIT-8, sprawozdanie finansowe).
- Dwa możliwe rodzaje księgowości: tzw. pełna księgowość lub uproszczona ewidencja przychodów i kosztów (UEPiK).
- Księgowość może prowadzić: zarząd NGO, zaprzyjaźniona/y księgowa/-y (także wolontarystycznie), profesjonalista zatrudniony przez organizację, biuro rachunkowe.

Pełna księgowość

- Księgowość pełna jest prowadzona w oparciu o przepisy ustawy o rachunkowości.
- Dzieje się niejako z automatu, jeżeli NGO nie zgłosi do US, że wybiera uproszczoną ewidencję przychodów i kosztów.
- W księgowości pełnej organizacja musi mieć przyjętą politykę rachunkowości wraz z planem kont.
- W pełnej księgowości organizacja sporządza CIT-8 i sprawozdanie finansowe.

ngo.pl

Uproszczona ewidencja przychodów i kosztów (UEPiK)

ngo.pl

UEPiK mogą prowadzić organizacje **łącznie** spełniające wszystkie warunki (art. 10a ustawy o działalności pożytku publicznego):

1. działają w sferze zadań publicznych określonych w art. 4 ust. 1,
2. nie prowadzą działalności gospodarczej w rozumieniu ustawy Prawo przedsiębiorców,
3. nie mają statusu OPP,
4. mają przychody wyłącznie z:
 - działalności nieodpłatnej pożytku publicznego ze: składek członkowskich, darowizn, zapisów, spadków, dotacji, subwencji, przychodów z ofiarności publicznej,
 - działalności odpłatnej pożytku publicznego ze sprzedaży towarów i usług,
 - sprzedaży, najmu lub dzierżawy składników majątkowych,
 - odsetek od środków pieniężnych na rachunkach bankowych lub rachunkach w spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych, w tym odsetek od lokat terminowych oraz innych form oszczędzania lub inwestowania,
5. w roku poprzedzającym rok wyboru prowadzenia UEPiK miały przychody wyłącznie z tytułów w pkt 4, w wysokości nieprzekraczającej 100 000 zł.

Warunki prowadzenia UEPiK

- Podjęcie decyzji o UEPiK przez organ zatwierdzający sprawozdanie finansowe (uchwała).
- Poinformowanie urzędu skarbowego (w ciągu pierwszego miesiąca nowego roku podatkowego lub w ciągu 30 dni w przypadku nowej organizacji), oświadczenie podpisane przez zarząd i złożone wraz z uchwałą.
- Konieczność przygotowania zasad prowadzenia UEPiK (zamiast polityki rachunkowości), który musi zawierać min.:
 - 1) określenie roku podatkowego,
 - 2) opis systemu przetwarzania danych (jeśli ewidencja prowadzona jest w programie księgowym też opis jego funkcji),
 - 3) opis systemu ochrony danych.

ngo.pl

Warunki prowadzenia UEPiK

- Sposób prowadzenia UEPiK opisano w rozporządzeniu ministra finansów z 22 października 2018 r. w sprawie prowadzenia uproszczonej ewidencji przychodów i kosztów przez niektóre organizacje pozarządowe oraz stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego.
- Organizacje prowadzące UEPiK muszą przygotować zeznanie podatkowe (czyli CIT-8), ale nie sporządzają i nie składają sprawozdania finansowego.

O UEPiK: poradnik.ngo.pl/co-to-jest-uproszczona-ewidencja-przychodow-i-kosztow

ngo.pl

Obowiązki podatkowe

Podatki

ngo.pl

- Płacenie podatku dochodowego, podatki i składki ZUS pracodawcy, podatek od nieruchomości, VAT (w tym JPK_VAT) – organizacje nie są zwolnione automatycznie, ale jest możliwość korzystania ze zwolnień w odniesieniu do poszczególnych podatków.
- W odniesieniu do większości dochodów stowarzyszeń i fundacji ma zastosowanie zwolnienie określone w art. 17 ust. 1 pkt 4 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych.
- Sprawozdawczość podatkowa (CIT-8 wraz z załącznikami).

Zwolnienie podatkowe (PDOP)

ngo.pl

Podstawowym zapisem o zwolnieniu z **podatku dochodowego od osób prawnych** jest zapis **art. 17 ust. 1 pkt 4** ustawy o CIT. Wolne od podatku dochodowego są dochody podmiotów, których **celem statutowym** jest:

- działalność naukowa,
- naukowo-techniczna,
- oświatowa, w tym również polegająca na kształceniu studentów,
- kulturalna,
- w zakresie kultury fizycznej i sportu,
- ochrony środowiska,
- wspierania inicjatyw społecznych na rzecz budowy dróg i sieci telekomunikacyjnej na wsi oraz zaopatrywania wsi w wodę,
- dobroczynności,
- ochrony zdrowia i pomocy społecznej,
- rehabilitacji zawodowej i społecznej inwalidów
- oraz kultu religijnego.

Składki, fundusz założycielski

ngo.pl

- Składki członkowskie nie są opodatkowane, tzn. składki członkowskie przeznaczone na działalność statutową stowarzyszenia są zwolnione z podatku dochodowego (art. 17 ust. 1 pkt 40). Składki przeznaczone na działalność gospodarczą **nie korzystają** ze zwolnienia.
- Fundusz założycielski nie jest zaliczany do przychodów (art. 12 ust. 4 pkt. 4 ustawy o podatku dochodowym osób prawnych). Nie jest więc opodatkowany i wykazywany w CIT-8.

Podatek dochodowy od osób fizycznych

ngo.pl

Organizacja jest płatnikiem podatku dochodowego od osób fizycznych, jeżeli zatrudnia pracowników lub zawiera umowy typu zlecenia, o dzieło albo z tytułu zakupu praw autorskich.

Dodatkowe obowiązki związane z zatrudnieniem:

1. Po każdym miesiącu, w którym NGO wypłaciła wynagrodzenie, do 20. dnia miesiąca wpłaca do US należną zaliczkę na podatek dochodowy od osób zatrudnionych.
2. Składa deklarację PIT-4R za cały rok – do końca stycznia roku następującego po roku podatkowym. Umieszcza w niej informacje o należnych zaliczkach na podatek dochodowy za każdy miesiąc minionego roku.

Podatek dochodowy od osób fizycznych

ngo.pl

3. Na koniec roku kalendarzowego dla zatrudnionych osób sporządza deklarację roczną PIT-11, czyli informację o dochodach oraz pobranych zaliczkach na podatek dochodowy.
4. Deklaracje roczne PIT-11 (poza przekazaniem ich osobie zatrudnionej do końca lutego) składa do US właściwego dla zatrudnionej osoby, w terminie do końca stycznia roku następującego po roku podatkowym.

Podatek VAT

ngo.pl

Zgodnie z ustawą o VAT (art. 5) opodatkowaniu podatkiem VAT podlega „odpłatna dostawa towarów i odpłatne świadczenie usług na terytorium kraju”. **Brak jest zwolnienia podmiotowego dla organizacji pozarządowych**, czyli oznacza to, że nie są one automatycznie zwolnione z płacenia VAT tylko z racji bycia NGO.

Każdy organizacja prowadząca działalność gospodarczą (także odpłatną) jest podatnikiem podatku VAT, ale może korzystać ze zwolnienia:

- **podmiotowego** przysługującego przedsiębiorcom, którzy osiągnęli w ciągu roku obroty poniżej 200 tys. zł ze sprzedaży,
- lub **przedmiotowego** związanego z prowadzoną działalnością (art. 43 ust. 1 ustawy o z VAT).

Podatek VAT

ngo.pl

- Zgodnie z przepisami organizacja staje się VAT-owcem w momencie przekroczenia limitu. Wtedy musi złożyć deklarację VAT-R (rejestrując się jako aktywny płatnik VAT).
- Od tego momentu musi za każdy miesiąc przesyłać elektroniczne rozliczenie i zestawienia dokumentów związanych z rozliczeniem VAT w ściśle określonej formie: Jednolity Plik Kontrolny: JPK_VAT (plik JPK_V7M albo JPK_V7K). Termin składania JPK_VAT oraz zapłaty ewentualnego podatku: 25. dzień następnego miesiąca.

CIT-8

ngo.pl

Corocznie składane zeznanie podatkowe – CIT-8
wraz z załącznikami (CIT-8/O i CIT-D):

- **kto:** każde stowarzyszenie i fundacja
- **gdzie:** US właściwy dla siedziby NGO
- **termin:** 31 marca
- **jak:** elektronicznie, do wysłania konieczny jest płatny, kwalifikowany podpis elektroniczny lub bezpłatny profil zaufany
- **wyjątek:** papierowa forma dla niektórych podmiotów (organizacje mające tylko dochody zwolnione z podatku dochodowego od osób prawnych i nieskładające za rok, za który składa CIT-8, żadnych PIT-ów za osoby fizyczne)

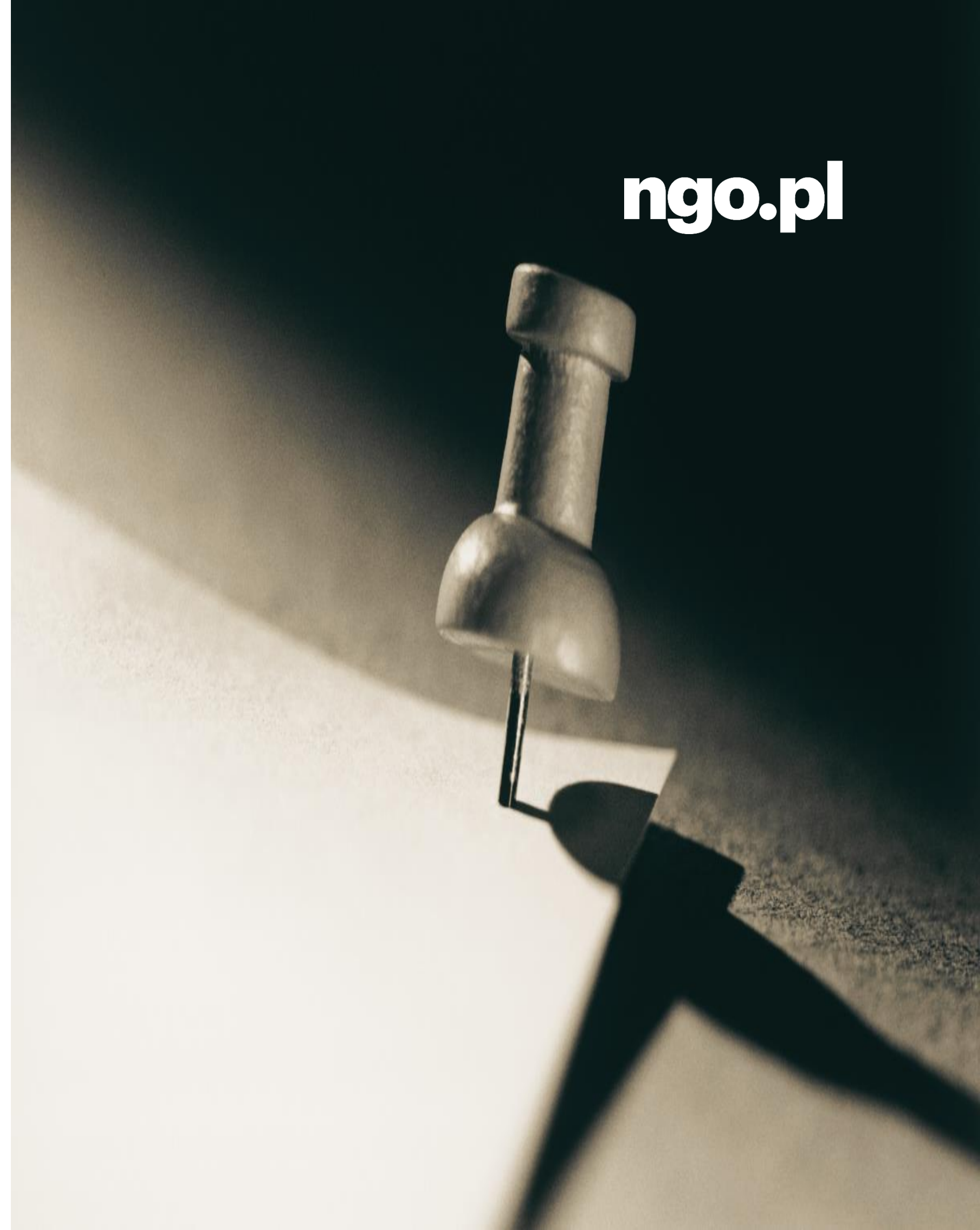
Obowiązki sprawozdawcze

Sprawozdanie finansowe

Sprawozdanie finansowe organizacji, której rok obrotowy jest taki sam jak rok kalendarzowy:

- **kto:** stowarzyszenia i fundacje prowadzące pełną księgowość (wyłączenie dla NGO, które wybrały UEPIK)
- **terminy:**
 - sporządzić i podpisać do 31 marca (podpisuje osoba, która sporządziła sprawozdanie oraz cały zarząd lub upoważniony członek zarządu + oświadczenie pozostałych członków zarządu)
 - zatwierdzić do 30 czerwca (organ wskazany w statucie)
 - wysłać w ciągu 15 dni od daty zatwierdzenia (najpóźniej do 15 lipca)

ngo.pl

Sprawozdanie finansowe

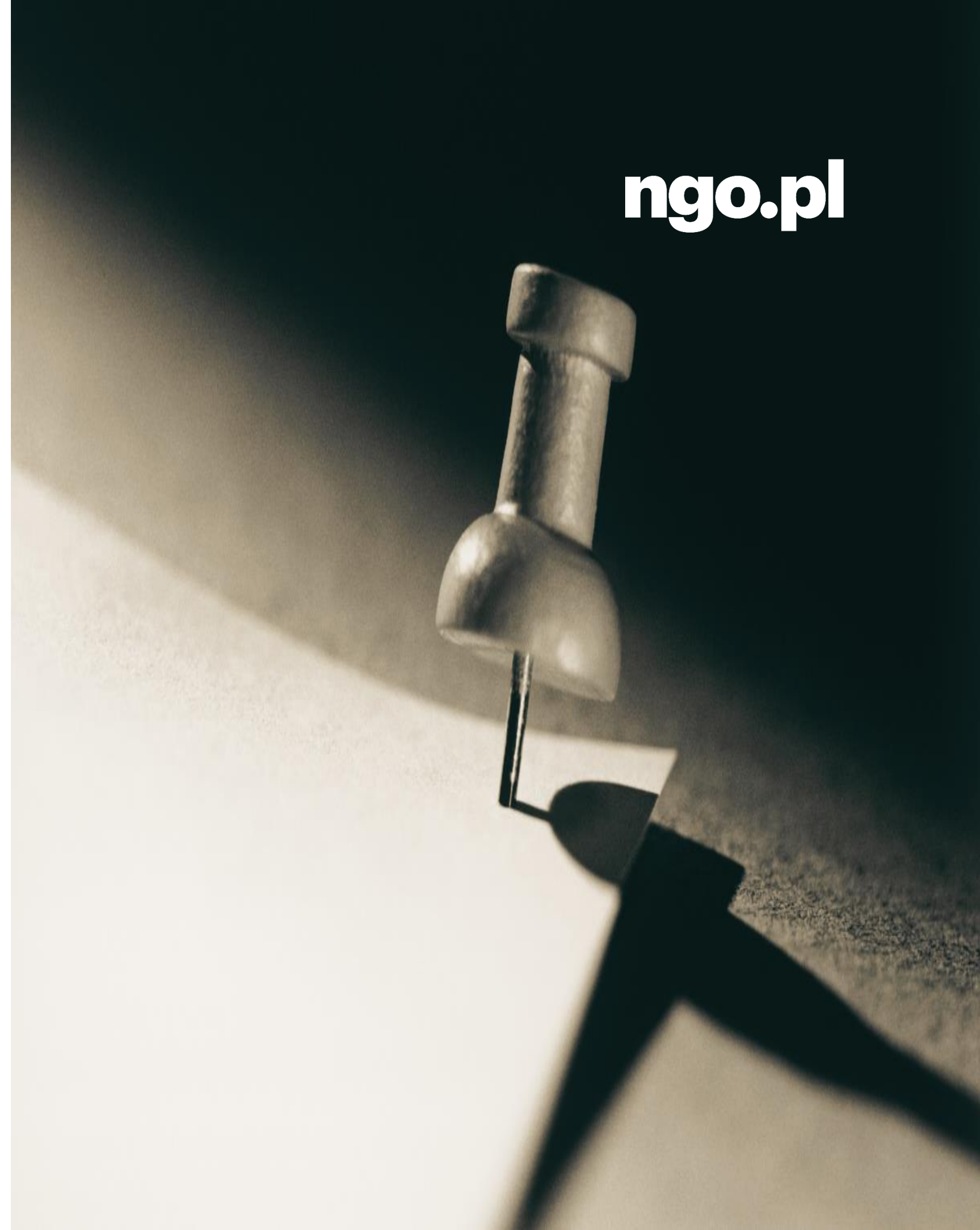
Organizacja **nieprowadząca działalności gospodarczej**:

- **gdzie:** do KAS (Krajowa Administracja Skarbowa)
- **jak:** elektronicznie podpisane (profilem zaufanym albo kwalifikowanym podpisem elektronicznym) i elektronicznie wysłane przez: e-sprawozdania.mf.gov.pl/ap/#/step2-start

Organizacja **prowadząca działalność gospodarczą**:

- **gdzie:** do KRS (Krajowy Rejestr Sądowy)
- **jak:** elektronicznie podpisane (profilem zaufanym albo kwalifikowanym podpisem elektronicznym) i elektronicznie wysłane przez: ekrs.ms.gov.pl/rdf/rd/

ngo.pl

Sprawozdanie merytoryczne

Stowarzyszenie

kto: stowarzyszenia, które mają taki obowiązek zapisany w statucie

termin: zgodnie z zapisami statutu

jak: przedstawić członkom/walnemu zebraniu w sposób określony statutem

Fundacja

kto: wszystkie fundacje

termin: do końca danego roku za rok poprzedni

gdzie: do właściwego ministra (wskazanego przez fundatora w statucie); dodatkowo należy je upublicznić (np. poprzez stronę internetową)

jak: sprawozdanie sporządzić zgodnie z wytycznymi zawartymi w rozporządzeniu w sprawie ramowego zakresu sprawozdania z działalności fundacji, wysyłamy je elektronicznie

ngo.pl

Inne obowiązki: RODO

RODO

ngo.pl

Organizacje pozarządowe posiadają dane osobowe, np. członków, podopiecznych, darczyńców, pracowników, współpracowników, odbiorców newsletterów itp.

- Od 2018 r. obowiązują zasady RODO związane z danymi osobowymi. Nie ma obowiązku rejestracji zbiorów danych, ale organizacja ma obowiązek regularnej tzw. analizy ryzyka i podejmowania adekwatnych działań w zależności od wyników analizy.
- Kluczowe jest to, aby NGO wiedziała, jakie dane ma i w jakim celu je zbiera. Musi informować o tym osoby, których dane posiada. To organizacja ocenia ryzyko „wydostania się” tych danych na zewnątrz i samodzielnie wybiera sposoby ich ochrony.
Nie musi nigdzie rejestrować zbiorów danych.

RODO: 10 kroków

ngo.pl

1. Sprawdź czy RODO dotyczy Twojej organizacji.
2. Poznaj zasady przetwarzania danych (min. zgodność z prawem, celowość, adekwatność, prawidłowość, czas przetwarzania, poufność).
3. Ustal proces przetwarzania danych w Twojej organizacji.
4. Sporządź rejestr czynności przetwarzania danych.
5. Ustal podstawę prawną przetwarzania danych (**nie tylko zgoda!**).
6. Przeprowadź analizę ryzyka i stwórz politykę bezpieczeństwa.
7. Przeprowadź ocenę skutków planowanych operacji przetwarzania (nie jest obowiązkowa dla wszystkich).
8. Powołaj inspektora ochrony danych (nie jest obowiązkowe dla wszystkich).
9. Przestrzegaj praw osób, których dane są przetwarzane oraz wypełniaj obowiązek informacyjny.
10. Miej świadomość kar.

[Więcej: poradnik.ngo.pl/ochrona-danych-osobowych-w-ngo-rodo-w-organizacji-pozarzadowej-w-10-krokach](https://poradnik.ngo.pl/ochrona-danych-osobowych-w-ngo-rodo-w-organizacji-pozarzadowej-w-10-krokach)

Inne obowiązki: CRBR

Dwa obowiązki dla NGO wynikające z ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy:

1. Zgłoszenie do Centralnego Rejestru Beneficjentów Rzeczywistych (CRBR).
2. Realizowanie obowiązków „instytucji obowiązanej”.

Więcej: poradnik.ngo.pl/obowiazki-ngo-z-ustawy-o-przeciwdzialaniu-praniu-pieniedzy-crbr

CRBR to rejestr z informacjami o osobach fizycznych kontrolujących organizację poprzez posiadane udziały lub prawo głosu, wymienione w ustawie o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy. Informacje o NGO trafiały kiedyś do CRBR za pośrednictwem innych instytucji (np. banków). Teraz NGO zgłasza je sama.

- Informacje do CRBR muszą zgłaszać wszystkie fundacje i stowarzyszenia wpisane do KRS. **Nie ma znaczenia wielkość, wysokość przychodów, faktyczna działalność.**
- Nowo zarejestrowana organizacja ma **14 dni** od rejestracji w KRS na zgłoszenie do CRBR. 14-dniowy termin obowiązuje także przy kolejnych zmianach beneficjentów rzeczywistych lub innych zmianach danych podlegających wpisowi.

Beneficjent rzeczywisty to osoba w **organie stanowiącym** organizacji. Jest nim każda osoba fizyczna, która ma w tym organie więcej niż 25% głosów. Jeśli takich osób nie ma, bo w organie stanowiącym są co najmniej 4 osoby, a zatem żadna z nich nie dysponuje więcej niż 25% głosów – zgłaszamy osoby zajmujące kierownicze stanowisko w organizacji, czyli cały zarząd.

W fundacji mogą to być różne osoby: fundator, członkowie rady (czasem zarządu) – zależy to od ich uprawnień zapisanych w statucie. W stowarzyszeniu jest to zawsze zarząd.

jak zgłosić: wyłącznie przez stronę crbr.podatki.gov.pl, podpisujemy zgłoszenie profilem zaufanym ePUAP lub kwalifikowanym podpisem elektronicznym

„Instytucją obowiązana” są organizacje pozarządowe, które spełniają jedno z poniższych kryteriów:

- Przyjmują lub dokonują **płatności w gotówce o wartości równej lub przekraczającej równowartość 10 000 euro**, bez względu na to, czy to pojedyncza czy kilka operacji, które wydają się ze sobą powiązane.
- **Prowadzą działalność w zakresie gier losowych** w rozumieniu ustawy o grach hazardowych (taką grą losową jest np. popularna wśród organizacji charytatywna loteria fantowa).

cd.

- Usługowo prowadzą księgi rachunkowe, świadczą usługi: tworzenia osoby prawnej lub jednostki nieposiadającej osoby prawnej; polegające na zapewnieniu siedziby, adresu prowadzenia działalności lub adresu korespondencyjnego oraz innych pokrewnych usług osobie prawnej lub jednostce organizacyjnej nieposiadającej osoby prawnej.

Bycie instytucją obowiązaną wiąże się z szeregiem obowiązków (m.in. szkolenie pracowników, przyjęcie i stosowanie wewnętrznej procedury bezpieczeństwa, wyznaczenie osób odpowiedzialnych, ocena ryzyka).

Najczęstsze błędy

- ✓ Nie znamy statutu i działamy niezgodnie ze statutem (zarówno w zakresie celów, jak i sposobu prowadzenia obrad władz).
- ✓ Nie mamy oryginałów ważnych, wewnętrznych dokumentów (uchwały, oświadczenia itp.).
- ✓ Nie mamy polityki rachunkowości.
- ✓ Nie zgłosiliśmy do US miejsca przechowywania dokumentów księgowych.
- ✓ Nie mamy przemyślanej polityki w zakresie RODO, zbieramy nadmiernie dane osobowe, bez właściwych podstaw przetwarzania.
- ✓ Nie zgłaszamy danych do CRBR.

Najczęstsze błędy

- ✓ Fundacja nie składa co roku sprawozdania z działalności do ministra.
- ✓ Podpisujemy sprawozdanie finansowe już po podjęciu uchwały o jego zatwierdzeniu.
- ✓ Nie składamy CIT-8, sprawozdania finansowego, ponieważ organizacja w danym roku nie prowadziła działań.
- ✓ Mit: Skoro organizacja prowadzi misyjną działalność to może popełnić więcej błędów, nie dopełniać obowiązków.
- ✓ Mit: NGO nie płacą podatków, tylko dlatego, że są NGO.

**Powodzenia
w prowadzeniu
Twojej organizacji!**

ngo.pl

WEBINAR ABC obowiązków organizacji pozarządowych

ngo.pl

Dziękuję

Polecamy poradniki PDF i kurs

edu.ngo.pl

NOWOŚĆ!
Zarządzanie finansami w organizacji pozarządowej

Kluczowe obszary zarządzania finansami w stowarzyszeniach i fundacjach

Kup Kurs Online

ngo.pl

Miejsce przyjazne Twojej organizacji. Bądź na bieżąco,
korzystaj codziennie! **Czytaj, informuj, zapraszaj!**

edu.ngo.pl

Edukacja z ngo.pl

Kursy online, poradniki,
webinary – przydatne dla każdej
organizacji pozarządowej

Zobacz ofertę

